

Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEUWARDEN.

Redactie:

G. D. DUURSMA.
J. M. VAN DEN HOUTEN.

Girorekening

No. 133550 - HEESCH bij Oss.

Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat
Adres:

Mej. M. C. KARSTEN,
TERBORG.

Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, van Ostadelaan 23;
Mej. M. C. KARSTEN, *Secretaresse*, Terborg; S. P. C. VAN ROMUNDE, *Penningmeester*, Heesch bij Oss; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis;
J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.

GASTERIA DECIPIENS HAW.

door

Dr. H. CAMMERLOHER, Weenen,

Door de vriendelijkheid van Mej. M. C. Karsten ontving ik de beide laatste afleveringen van jaargang 1932 van „Succulenta”. Met groote belangstelling volgde ik o.a. het artikel van G. D. D. over „Mooie Gasteria's”. Aargezien daarin ook *G. decipiens* onder de groote zeldzaamheden is opgegeven met de mededeeling, dat ze waarschijnlijk in de Hollandsche succulentverzamelingen niet voorkomt, zoo zou ik gaarne in het kort iets over deze soort vertellen.

Gasteria decipiens is in de rijke verzameling van den botanischen tuin te Weenen, die menige groote zeldzaamheid herbergt, slechts door één enkel exemplaar vertegenwoordigd. Ze is niet minder interessant dan de in „Succ.” 1932, bladz. 295-7, behandelde *Gasteria Armstrongii*.

In 1863 schrijft Salm-Reifferscheid-Dyck in zijn monographie der *Aloë's*, dat ze „tot op heden een zeer zeldzaam voorkomende soort in de tuinen” is, verder vinden we in Alwin Berger's bewerking der *Aloineae* in „Das Pflanzenreich” (1908) de volgende aanteekening: „Zuidelijk Kaapland, zonder standplaatsopgaven; zaden door Bowie voor 1824 te Kew ingevoerd, nog heden als groote zeldzaamheid in de tuinen gekweekt. Bloeit in den winter”.

De plant is stamloos. De bladeren staan in dicht opeengedrongen spiralen, waarbij de jonge bladeren omhoog gericht zijn, de ouderen daarentegen een teruggebogen-spreidende stand hebben

aangenomen. Het volwassen blad is ongeveer 15 c.M. lang en aan de basis 6 c.M. breed. Bijzonder interessant is de bladvorm. De bladeren ontspruiten uit den breeden voet en loopen naar den top geleidelijk smaller toe, alwaar ze in een hard stekelpuntje eindigen. Het blad wordt door Salm en op dergelijke wijze ook door Berger als „subtus inæquilateraliter carinatum”¹⁾ aangeduid. De bladdoorsnede ziet er ongeveer uit, als op fig. 1 is voorgesteld. Het maakt den indruk, alsof de linkerzijde van het blad een scherpe rib vormt, de rechter daarentegen zich breed concaaf (holrond) heeft ontwikkeld. De bovenzijde van het blad is concaaf, naar den top geleidelijk plat wordend, de onderzijde is zwak convex (gewelfd). Buitendien toonen de meeste bladeren ongeveer op het midden zijdelings een knik, die aan de linkerzijde van het blad duidelijker ontwikkeld is dan aan de rechter. Op bijgevoegde photo is die knik duidelijk te zien en te is zóó algemeen, dat ze

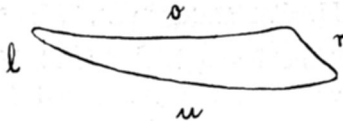

Fig. 1. Geschematizeerde doorsnede door een blad van *Gasteria decipiens*.
(o, boven; u, onder; r, rechts; l, links).

ook op de voortreffelijke afbeelding in Salm en eveneens op de daarnaar vervaardigde teekening in Berger's boek is weergegeven. De kleur der bladeren is zwartgroen, Voor het ongewapende oog zijn de boven- en onderzijde der bladeren glad en over haar gaasche oppervlak dicht bezaaid met fijne — nauwelijks grooter dan naaldeprikken — witte puntjes.

Sinds jaren bloeit de soort geregeld in den Weenschen botanischen tuin. Volgens Berger moet ze in den winter bloeien: Salm daarentegen zegt, in de voorjaarsmaanden. Maar in den botanischen tuin te Weenen bloeit ze in den zomer!

De bloeiwijze is ongeveer 40 c.M. hoog. De afzonderlijke bloempjes zijn op het onderste gedeelte fraai rood gekleurd, terwijl de bovenste helft bleekgroen van tint is en van groene nerven voorzien. De bloemen zijn ongeveer 2 1/2 c.M. lang. Aangezien

¹⁾ Subtus inæquilateraliter carinatum = van onderen (basaal) zijdelings ongelijk gekield. Vert.

de bloemen met eigen stuifmeel vrucht zetten, werden ze kunstmatig bestoven en leverden dan ook vele zaden op.

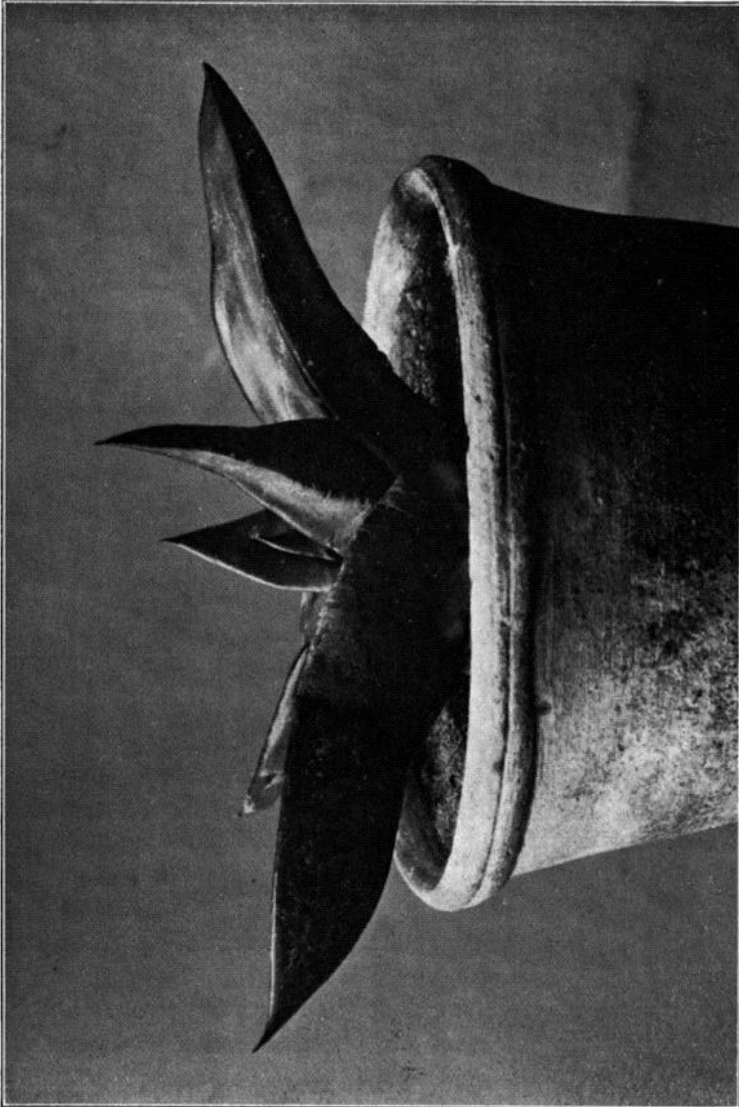

Fig. 2. *Gasteria decipiens* Haw.

Photo Dr. H. Cammerloher.

(iets verkleind).

Wegens haar eigenaardig gevormde en gekleurde bladeren is deze *Gasteria* een sieraad van elke succulentverzameling; haar zeldzaamheid maakt haar nog waardevoller.

Vert. M. K.

MAMILLARIA WILDII CRIST.

Eenige jaren geleden ontving ik van ons geacht lid Prof. Dr. H. Schornagel te Utrecht een stekje van bovengenoemde plant.

Oorspronkelijk had ik het plan, zooals meer en meer gebruikelijk is bij cristatavormen, dit stekje te enten, doch door het niet direct beschikbaar hebben van een geschikten onderstam, potte ik het stekje gewoon op. Binnen korten tijd was nieuw groei merkbaar,

Mamillaria Wildii Crist.

Foto Chr. de Ringh.

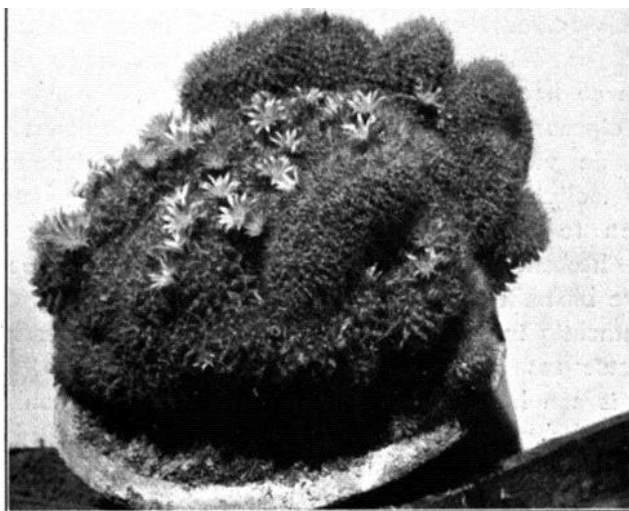
ik liet de plant doorgroeien met het resultaat zooals de afbeeldingen laten zien.

De opnamen zijn van verschillende zijden genomen. Duidelijk is zichtbaar dat er stukken bij zijn die weer normaal groeien en bloeien, maar tevens is zichtbaar dat ook de kam voorzien is van bloemen.

De plant staat in een pot van 14 c.M. doorsnede en is 10 c.M. hoog.

Angstvallig waak ik er voor dat er geen druppel water op de plant komt, zelfs wordt ze niet besproeid.

Ook geef ik geen water op den pot doch heb deze geplaatst in vochtig zand. Zodoende meen ik te kunnen voorkomen, dat

Mamillaria Wildii Crist.

Foto Chr. de Ringh.

de plant door rotting verloren gaat, hetgeen met deze monstrositeit veelvuldig voorkomt.

Hilversum Mei '33.

CHR. DE RINGH.

DERDE BRIEF VAN DEN CACTUSJAGER.

Buenos-Airos, 23 Mei 1933.

Beste Cactusvrienden,

Ik ben op het eind van mijn cactusjacht weer in Buenos-Airos aangekomen. Het materiaal, dat ik verzameld heb, is zóó omvangrijk, dat ik het tot op heden nog niet voldoende heb kunnen bestudeeren. Het zijn ongeveer honderd soorten, zonder de variëteiten mee te tellen en er zijn heel bijzondere nieuwe vondsten bij, zooals een Echinocactus, die verbluffend veel op de Mexicaansche Echinocactus mandragora gelijkt. Een beschrijving

der nieuwe soorten, vergezeld van de fotografische opnamen zal binnenkort volgen en dan zal ik u eenige heel interessante planten toonen.

In het bijzonder heb ik het geslacht *Lobivia* goed kunnen bestudeeren; ik heb ongeveer een dertigtal soorten verzameld, waarvan er nog bijna geen enkele in den handel is. Ook lijkt mij een nieuwe *Oreocereus* heel belangrijk: deze houdt het midden tusschen *C. Trollii* en *Celsianus*: zij vormt in den kop bruinachtig zwarte wolharen en heeft karmijnroode bloemen.

Heel eigenaardig is ook de nieuwe *C. Hertogianus* en voornamelijk de variëteit *Buchtienii*, die ik genoemd heb naar twee bekende Boliviaansche botanici : Prof. Herzog te Jena en Dr. Buchtien te La Paz. Deze *Cereae* hebben bloemen zonder duidelijk herkenbare schutbladen. De bovenste schubben sluiten de nauwe bloemkroonopening geheel af en dan droogt de bloembuis houtachtig in, over het vruchtbeginsel heen. Misschien moet deze cactus tot een apart geslacht gerekend worden, dat nauw verwant is aan het geslacht *Cleistocactus*. De diepdonkerbruine, fijne, doch dichte stekelige bedoorning is bij de variëteit *Buchtienii* heel fraai.

Bij de *Lobivia*'s van het hoogland vond ik een aantal soorten, die een heel mooie bedoorning vertoonen.

Wat ik met de „*Achacanas*” van de zoogenaamde *Neowerdermannia*'s beleefd heb, was heel merkwaardig en origineel. Deze planten worden namelijk gegeten, maar niet bij bijzondere gelegenheden, tenzij men den honger als een bijzondere gelegenheid beschouwt. Deze *Achacanas*, want de Indiaan kent meerdere cactussen met zware penwortels, die eetbaar zijn en daarom door hem *Achacanas* worden genoemd, komt in hetzelfde gebied voor als de *C. pasacana*, de zoogenaamde hooggebergte *pasacana*, welke echter uit den kop met roodachtige bloemen bloeit, kleiner blijft en heel zeker een aparte soort vormt, zooals u later uit mijn foto's zien zult.

Voor de verbreiding kan men ruwweg aangeven: het gebied van *Titicacasse* tot de Noordelijke *Salta-Jujuy*, dus een enorme verspreiding: zooals ook bij de *Rebutia*'s het geval is, wat ik reeds vroeger kon vaststellen. Bij deze laatste ontdekte ik weer wat nieuws. Wij komen er langzamerhand pas achter hoe groot deze familie, waarbij we feitelijk weer een onderfamilie moesten instellen, eigenlijk is. Deze onderverdeling is wetenschappelijk

noodzakelijk, want de familie is omvangrijker dan die van de Parodia's en alleen de kleine afmeting van de planten en de omstandigheid, dat ze op de berghoogten van de Cumbras groeien en in den drogen tijd heel moeilijk te vinden zijn, zijn de oorzaken, dat men vroeger niet meer van hen te weten is gekomen. De somtijds groote schoonheid van de fijne bedooring, het rijke aantal bloemen, het gemakkelijk in bloei komen en het snelle groeien maakt, dat ze tot een van de waardevolste Zuid-Amerikaansche soorten behooren.

Maar laat ik weer tot de Achananas terugkeeren. De Indianen die ik er het eerst op uitzond, om voor mij planten te zoeken en vast te stellen of in die streek Achananas voorkomen, kwamen met kleine, leelijke en onbruikbare exemplaren terug; zij vertelden mij dadelijk, dat er geen andere meer te vinden waren want..... ze hadden ze allemaal opgegeten.

Tengevolge van den oorlog is de toestand van de arme Indianenbevolking van het Boliviaansche hoogland zeer noodlijdend geworden; want de mijnen werken haast niet meer, en verder valt er bijna nergens iets te verdienen. Men was er daarom met de heele familie op uitgetrokken en had alle goede Neowerdermannia's verzameld om ze op te eten. De plant wordt gekookt en van de huid ontdaan: de vleezige cactus met den penwortel wordt verorberd. Ze lijkt eenigszins op een aardappel en moet zoetachtig smaken.

Eerst veel later kwam ik op een afgelegen plek, waar ik zelf prachtige en voor een groot deel enorm mooie oude exemplaren vond. De bloem is klein, paarsrood en wit gekleurd. De plant bloeit tegen den kouden tijd. Zij groeit verscholen tusschen losse steenen en is dikwijls onder de Tola en tusschen het als mos groeiende Jaretaächtige gewas, niet te vinden. Tola is een kleine struikvormige plant, die een goede brandstof oplevert en weinig rook veroorzaakt. In dezen tijd wees de thermometer 's nachts op de hoogvlakte ongeveer 7° onder nul aan. 's Morgens vonden we de plassen dichtgevroren, Men kan dus wel aannemen, dat er een groot aantal Cactussen bestaat, die zonder twijfel in den winter vorst verdragen kunnen, tenminste, wanneer zij droog gehouden worden. Ik zal daarom later een lijst maken van die planten, die in dit klimaat voorkomen. Men moet hen in den winter licht en zeer koel houden, zonder hen werkelijk vorst te laten verduren. Door de minder gunstige omstandigheden in de

cultuur zullen te vorst niet goed verdragen. Overigens zullen ze bij een koele winterstandplaats ongetwijfeld veel beter bloeien.

Verder heb ik toevallig vernomen, dat wel eens beweerd wordt, dat geïmporteerde Rebutia's zeer vaak aangetast worden door draadzwammen en dat slechts oudere, niet geënte planten daar-

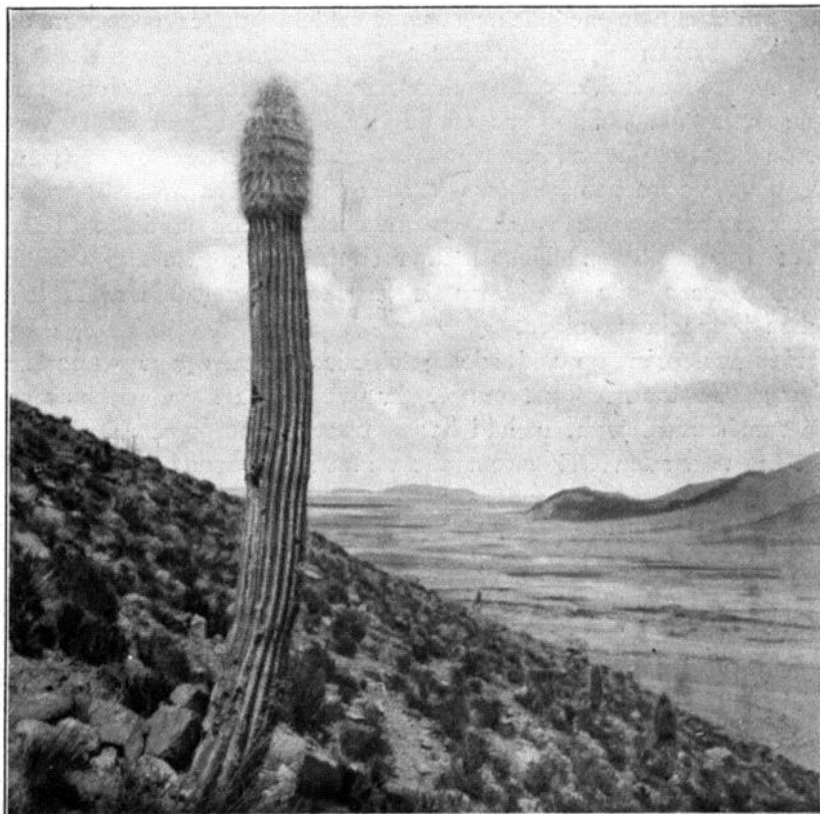

Vervoer van Cactussen op een muilnier.

tegen immuun zijn. Ik ben niet de eenige, die Rebutia's gevonden heeft en daar ik deze planten ook veelvuldig heb geënt, wil ik ook in het belang van anderen, die Rebutia's zochten en invoerden, er op wijzen, dat deze mededeeling een groote onwaarheid bevat. Men zou hier kunnen zeggen: „Daar zit wat achter”.

Bij een behoorlijke zindelijke cultuur, waarbij men niet met

slechte vuile aarde knoeit, behooren de Rebutia's tot de gemakkelijkst groeiende planten : zij denken er niet aan door schimmel aangetast te worden. De draadzwam is een schrikbeeld, dat misschien voor ijverige handelaars, maar niet voor zindelijke kweekers bestaat. Wanneer men de planten niet mest of over-

Pasacana op meer dan 4000 M. hoogte.

dreven snel wil laten groeien, zal zoowel kweeker als liefhebber daarbij wel varen.

Van het verzamelen der Lobivia's heb ik veel genoeg beleefd, omdat ik steeds weer mooie nieuwe vormen tegen kwam. Zoo vormt de nieuwe Lobivia Haageana zwart en witbedoornde tot 30 cM. hoge cilindervormige planten. Een heel mooi gezicht, daar zij rijk bloeien. Ook waren we eens op een hooggelegen

plateau aan het plantenzoeken: we hadden den oogst van den dag al ingepakt, gegeten en rust gehouden, toen ik tegen den avond, midden in ons kamp, een geheel nieuwe Lobivia ontdekte. Zij vormt een cilindervormige bloembuis, heeft gedraaide ribben, zwarte haakvormig omgebogen stekels en roestkleurige midden-doorns boven kamvormig geplaatste platliggende witte stekeltjes. Zij kruipt in de met kleine steenen bedekte oppervlakte van de aarde, waarvan zij de kleur heeft aangenomen.

De nieuwe Echinocactus aureicentrus is ook heel mooi, met haar goudgele haakdoorns en de met fijne witte borsteltjes versierde areolen. De ribben zijn bijna geheel in tepels overgegaan, De plant vormt groepen en lijkt veel op de Etus Maassii, welke evenwel steeds als een enkele plant groeit en geen bundeltjes kleine witte doorns heeft, Deze nieuwe soort behoort tot een van de mooiste Parodia's; de bloem is roodachtig van kleur. Foto's zullen binnenkort volgen.

Het was een opwindende geschiedenis om een omvangrijke Cereus Celsianuscristaat om te houwen, Daar wij geen touw bij ons hadden, want ik had het al opgegeven nog een Celsianuscristaat te vinden en daarom alle onnoodige bagage in het kamp achtergelaten, omdat we iederen tocht te voet moesten ondernemen, was het een moeilijk geval. Tenslotte klauterden twee van mijn mannetjes in een boom en vingden den zorgvuldig aan één kant omgehakten Cereus met zakken op. Het scheelde slechts een haar of een van de twee viel uit den boom, want die oude flink gegroeide hoogopgeschoten planten hebben een enorm gewicht.

Heel verwonderd was ik ook op een engbegrensde plek op ongeveer 1000 M. hoogte een klaarblijkelijk nieuwe reuzencereus te vinden, waarvan de zaden meer dan tweemaal zoo groot zijn dan van de Pasacana. Ik trof ware reuzen aan, die veel zwaarder zijn dan de Pasacana's.

Op twee plaatsen moest ik maken, dat ik weg kwam, omdat er vlektyphus heerschte: een heel gevaarlijke ziekte.

Op een andere expeditie moest ik, nadat ik met enorm veel moeite vooruitgekomen was, weer terugkeeren, omdat wij op onzen tocht onverwachts zulk een rijken buit vonden, dat wij onzen eenen muilezel en de andere lastdieren met de cactussen in zakken hoog opladen moesten om den oogst huiswaarts te voeren. Daar ik altijd courantenpapier bij me heb, konden we alle planten dadelijk inpakken en zoo kwam alles prachtig aan,

hoewel de terugtocht vier dagen duurde en meestal in draf werd afgelegd.

Deze manier van verpakken blijkt heel goed te voldoen, daar de zakken veel minder vaak nagezien behoeven te worden en een muilezel, meer planten dragen kan. Later moet dan natuurlijk alles in kisten overgepakt worden.

Mijn aardigste tijdverdrijf vormde de filmopname. De eeuwig blauwe hemel, met de heerlijke witte wolken, de vreemde vormen van de zuilcactussen en de bonte kleedij der bewoners, de tegenstelling in kleur tusschen het rotsachtige landschap en de witte *Cereus Celsianus* en *Trollii*, de gebeurtenissen in het Indianendorp, waar ik de met veeren getooide Indianen bij het dansen kon filmen: dat was alles zoo mooi en zoo vol afwisseling, dat ik mij meermalen bedwingen moest om niet te veel af te draaien.

Ik hoop werkelijk, dat alle opnamen goed uitgevallen zijn, want dan zal deze film een eenigen indruk van het vaderland der Cactussen geven. Als me dat werkelijk gelukte, is reeds een voornaam deel van het doel van mijn reis in vervulling gekomen.

Met hartelijke groeten,

w.g. C. BACKEBERG.

BLOEIEND NEGERHANDJE.

Het zoogenaamde „negerhandje“, luisterend naar den wetenschappelijken naam *Opuntia clavarioides* Pfeiff. kennen wij allen wel. Maar wie heeft wel eens een bloeiend negerhandje gezien?

Hoewel reeds in 1837 voor het eerst door Dr. Louis Pfeiffer beschreven, kan Theod Rümpler bij de bewerking van den tweeden druk van Carl Friedrich Förster's „Handbuch der Cacteenkunde in ihren ganzen Umfange“ in 1885 nog niets anders vermelden dan „bloemen onbekend“.

Prof. Dr. Karl Schumann was in zijn „Gesamtbeschreibung der Kakteen“ (1903) gelukkiger, hij kan als een aantekening aan de botanische beschrijving toevoegen: „bloeide 15 Juni 1896 in Springe bij den Apotheker Capelle“. Dit zal dus het eerst bekende bloeiend negerhandje geweest zijn.

De door Prof. Schumann van deze bloeiende plant genomen beschrijving is als volgt: bloemen zijdelings, 6 - 6 1/2 c.M. lang, vruchtbeginsel rolrond, donker olijfgroen, met roode schubben

bezet, in welker oksels witte wol en meest eenige tot 8 m.M. lange, witte, rose-gepunte doornpjes worden aangetroffen. Bloemdek klokvormig, 3 1/2 - 4 c.M. in middellijn. Buitenste bloembekleedsels lijnvormig, toegespitst, vleezig, roodachtig-bruin-olijfkleurig, boven roodachtig. Binnenste bloembekleedsels zeer eigen-

Opuntia clavarioides Pfeiff

Collectie T. Hoogvliet, Rockanje.

Foto Th. v. d. Steeg, Oostvoorne.

aardig lichtbruin, in 't olijfgroene, zijdeachtig glanzend, smal spatelvormig, afgerond, zwak getand, doornachtig gepunt. Meeldraden korter dan een derde van de bloembuis; helmraden wit, helmknoppen chroomgeel. De witte stamper steekt met 7 geelachtige stempels boven de meeldraden uit. Besellipsvormig, 15 m.M.

lang, 10 m.M. dik, genaveld, gelijk van kleur als de leden der plant, eenzadig, zaad wolachtig behaard”.

Alwin Berger geeft in „Kakteen” (1929) een soortgelijke, doch meer beknopte beschrijving der bloem en voegt er aan toe „bloeit zelden”.

Hoe vaak wij in handboeken en tijdschriften een negerhandje hebben zien afgebeeld, een foto van een bloeiend exemplaar hebben wij nimmer ontmoet. Daarom verheugt het ons, dat wij in „Succulenta” een duidelijke afbeelding van een bloeiende plant kunnen geven. En de heer Hoogvliet te Rockanje mag er trotsch op zijn, dat hij zoo’n zeldzame gast in zijn collectie herbergt.

De heer Hoogvliet schreef bij de foto: „de bloem is ongeveer drie dagen geopend geweest, ‘s avonds en bij donker weer is zij gesloten; de kleur is geel. De plant is ongeveer twee jaar oud, bijzondere verzorging heeft tij nooit gehad. De bloemknop verschilt in kleur en wezen weinig met een gewoon stengellid, alleen is zij harig, wat op de foto goed te zien is”.

Wij zijn de heer Hoogvliet ten zeerste dankbaar, dat wij deze zeldzame bloei in „Succulenta” hebben kunnen vastleggen. Mogen wij ook anderen opwekken van bijzonderheden uit hun collectie melding te maken? Zooveel mogelijk met goed fotomateriaal. Het vastleggen in „Succulenta” kan voor latere wetenschappelijke onderzoeken wellicht groote waarde hebben. G. D. D.

HET LEEKENHOEKJE,

**Correspondentie op deze rubriek betrekking hebbende te adresseeren aan:
van Ostadelaan 23, Hilversum.**

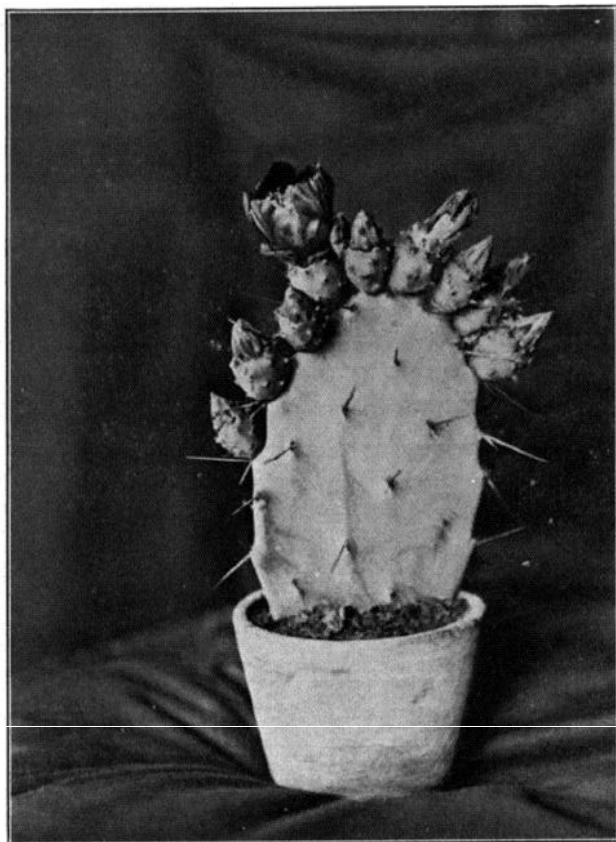
Laten wij beginnen met den wensch, dat de maand Augustus ons beter weer moge brengen voor onze planten, want tot heden (15 Juli) kunnen wij niet terugzien op een prachtzomer.

Dank zij onze verzuchting in het Juli-nummer mochten wij eenige brieven ontvangen, die wij straks zullen behandelen.

De temperatuur is niet van dien aard geweest, dat wij ons ongerust behoeven te maken voor het optreden van roode spin, toch bevelen wij aan de planten goed te inspecteeren en mochten er planten bij zijn, die slechts enkele van deze beestjes laten zien, denkt U dan niet „dat is zoo erg nog niet” maar bestrijdt ze, het is beter voorkomen dan genezen. Ventilatie is in dezen tijd een hoofdvereishte.

Langzamerhand rijpen de nieuwe uitloopers der Phyllo's en kunnen deze dan zonder bezwaar gestekt worden.

Wanneer de planten eenigen tijd aan hun lot worden overgelaten, door afwezigheid der verzorgers(sters), bedenk dan dat dit zeer zonnige dagen kunnen zijn (hetgeen voor velen te wenschen

Opuntia Bergeriana.

Foto A. Kuiper.

Gr. Noord 62^I Hoom.

is) zoodat algeheel uitdrogen moet voorkomen worden, hetgeen alleen te bereiken is door voor bescherming tegen felle zonnestralen zorg te dragen. Wij zijn ervan overtuigd, dat de meeste vacatiegangers wel voor een plaatsvervanger(ster) zorgen, wij zouden willen adviseeren, breng hen onder 'toog dat Uw planten vooral niet te veel water mogen hebben en dat ze op den pot

begoten moeten worden, laten ze maar liever de planten niet besproeien.

Van ons lid J. C. P. Jansen Verplanke, Land en Tuinbouw-
onderwijzer te Kruiningen mochten wij een lang relaas ontvangen
over „Bemesting van Succulenten”. Wij verwijzen hem naar het
Februari-nummer bldz. 36. Het komt ons gewenscht voor alleen
de leden en vooral de kweekers er op attent te maken, dat de door
den schrijver aanbevolen meststof veel goedkooper is dan andere
met namen genoemde meststoffen. Laat de ondervinding de beste
leermeester zijn. De schrijver is bepaald wel bereid U op aan-
vraag inlichtingen te verschaffen.

Om van te watertanden is de plant op bijg. afbeelding ons
toegezonden door ons lid A. Kuiper te Hoorn, om van te huilen
het bijgevoegde schrijven.

De plant was volgens den leverancier goed beworteld, waarvan
ons lid zich echter niet overtuigde en hier schuilt de fout. Met
kunstige hand weten de importeurs te zorgen, dat de plant goed
vast in den pot staat.

Het is begrijpelijk, dat iemand, die een plant koopt metzoo veel
bloemknoppen, deze plant volop water geeft om de knoppen tot
ontwikkeling te krijgen, maar dan moet de plant van een goed
wortelgestel voorzien zijn.

Het afvallen van sommige knoppen had voor den bezitter al
een waarschuwing moeten zijn dat er iets niet in orde was, doch
men liet de plant uitbloeien, waardoor zeer veel van de krachten
werd gevegd en tot overmaat van ramp werd na den bloei ge-
constateerd, dat de plant aan de onderkant rotte. Het afsnijden
van het rottende gedeelte mocht niet meer baten, hetgeen waar-
schijnlijk te wijten is aan de uitputting der plant.

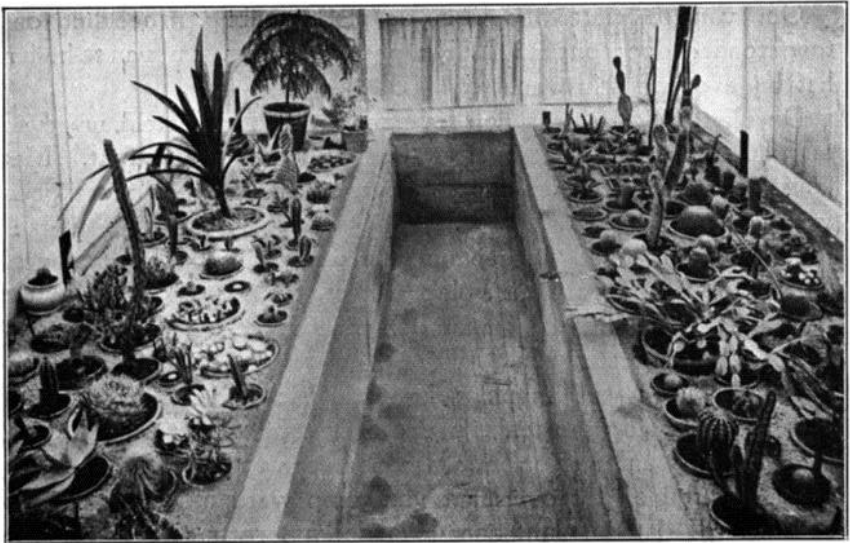
Reeds meerdere malen hebben wij er voor gewaarschuwd geen
opgepotte importplanten te koopen als men niet de overtuiging
heeft, dat ze goed beworteld zijn, Wenscht de handelaar op Uw
verzoek de plant niet uit den pot te slaan, ook niet wanneer U
hem de verzekering geeft, dat U haar neemt als de plant een
goed wortelgestel heeft, koop dan zoo'n plant niet, indien U geen
kans ziet de plant zelf aan den groei te brengen. Het komt
echter ook voor, dat opgepotte planten worden aangeboden, die
rotte zijn aan den onderkant en om dit te verdoezelen worden
ze maar in een pot gezet.

Nu er na onze waarschuwingen meer en meer gevraagd wordt

om de plant uit den pot te slaan, hebben de handelaren er iets anders op gevonden.

Thans wordt na zoo'n vraag heel deftig gezegd: „Ik zou het U niet aanraden de plant uit den pot te slaan, ze zijn zoo geïmporteerd, de plant staat nu in echten cactusgrond, dien U hier nergens kunt krijgen. De leek, en hiervoor schrijven wij toch, accepteert dit, innerlijk verheugd een beetje echten cactusgrond te bezitten. Laten wij U even mededeelen, dat geen enkele plant **in pot** geïmporteerd wordt.

Ons lid P. M. C. Hoofman te Lutterade heeft zich beijverd

een kasje te maken zooals de Heer Sybrandi in Jaargang '31 bldz. 90 heeft beschreven.

De afbeelding geeft een idee hoe het er daarbinnen uitziet. Gebruik werd gemaakt van tengels, drie op elkaar, de middelste iets smaller waardoor dan de sponningen ontstonden om de ruiten er tusschen te plaatsen. Eenvoudig en praktisch, zoo werd ook te werk gegaan met hoekverbindingen. Om 't seizoen te rekken is verwarming goedkoop aan te brengen, waarover de schrijver gaarne inlichtingen verschaft.

Tevens geeft de schrijver nog een middel aan om zelf houtskool te maken, voor hen die het niet gemakkelijk kunnen bekomen.

Een blikken bus, liefst met hengsel, voorzien van een goed

passend deksel, vult men met een stuk hout. Goed afsluiten en een gaatje in het deksel slaan. Nu laat men de bus in den kachel zakken, na korten tijd ontsnapt er door het gaatje gas, dat door het vuur in den kachel wordt ontstoken. Dooft het vlammetje dan is de zaak in orde. Daarna even onder de kraan afkoelen.

Mevrouw v. Pelt-Kamphuys te Zaandam is tot de conclusie gekomen, dat de bloei in een kas veel grooter is dan binnenshuis hetgeen niet te bewonderen is, doordat de planten van alle kanten licht krijgen, tocht- en stofvrij staan. 's Winters eens een temperatuur van 2° onder nul heeft de planten geen kwaad gedaan. Een 3 jarige plant van *Cereus grandiflorus* met 4 bloemen en een stek van een nachtbloeier, die verleden jaar zonder wortel ontvangen werd, thans in bloei, bewijzen dat de kweeking in goede handen is.

Echinocactus Williamsii bloeit in den regel rose maar kan ook geelwit bloeien, dit naar aanleiding van een vraag harerzijds.

Mevrouw de Ridder-Hoorn te Zaandam heeft reeds langen tijd de waterkuur toegepast bij importplanten en haar schrijven getuigt van succes. Diverse planten zijn op deze wijze aan den groei gegaan en zijn voor de goede behandeling zoo dankbaar, dat ze de bezitster met bloemen verrassen. Ook een *Melocactus* heeft het moeten ontgelden. Een onbeworteld exemplaar werd hiervoor uitgekozen. Na 14 dagen vertoonde zich het eerste wortelpuntje en thans heeft de plant een flink wortelgestel en ziet er frisch uit.

Verschillende planten, die wortelloos waren geworden, zijn op dezelfde manier behandeld en doen het goed.

Ook het enten gaat haar goed af, ofschoon ze het met ons eens is, dat dit alleen moet geschieden als het strikt noodzakelijk is b.v. als er van een plant, die aan de onderzijde is gaan rotten, nog een klein gezond gedeelte over is en het te voorzien is, dat het overgebleven gedeelte geen kracht genoeg bezit om zelf wortel te maken.

En ten slotte nog de wanhoopskreet van ons lid S. van der Heide te Delft, die radeloos wordt door een mierenplaag. Hierover lezen wij in „Enige recepten en nuttige wenken op Tuinbouw- en ander gebied” door C. G. van Tubbergen Jr. te Haarlem.

„Een zeker werkend middel tot het verdelgen van mieren is *gist*. Deze vermengde men met honig, stroop of een verdikte oplossing van suiker en plaatse het mengsel, waar de mieren zich vertoonen. Begeerig loopen de mieren naar de haar aangeboden

lekkernij. Hare smulpartij wordt echter gevolgd door een onvermijdelijken dood. Geen middel zoo eenvoudig en krachtig als dit".

Op aanvraag verstrekt de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen ook de verschillende bestrijdingsmiddelen, waaronder veel zware vergiften. NU zijn wij van meening dat het gebruik van zware vergiften in een kas, waar nog al eens bezoek komt, zooveel mogelijk vermeden moet worden om ongelukken te voorkomen.

Het zal den schrijfsters en schrijvers duidelijk zijn dat niet alle bijgevoegde foto's opgenomen kunnen worden, zij die ze terugwenschen worden verzocht hiervan even mededeeling te doen.

OP DEN UITKIJK.

Curt Backeberg's nieuwste vondsten.

Uit de brieven van den Cactusjager hebben wij zoo ter loops reeds een en ander over de jongste ontdekkingen van den heer Backeberg kunnen lezen. Uit den aard der zaak leenen zich deze brieven niet voor een wetenschappelijke plantbeschrijving. Daarvoor zal na behouden terugkeer van den cactusjager met zijn plantenschatten en kostbare foto's, wel een afzonderlijke uitgave noodig zijn!

Toch kunnen wij het niet nalaten aan de hand van ons door den heer Backeberg verstrekte gegevens reeds nu iets op zijn latere publicaties vooruit te loopen.

Zoo ontvingen wij een voorloopige lijst van een honderd tal totaal onbekende en geheel nieuwe soorten, voornamelijk behoorende tot de geslachten *Cereus*, *Echinocactus*, *Echinopsis*, *Lobivia*, *Melocactus*, *Opuntia* en *Rebutia*.

Wij noemen daarvan slechts: *Cereus (Trichocereus) Bertramianus*, *C. (Tr.) Werdermannianus*, *Echinocactus Neumannianus*, *E. (Parodia-Hickenia) Schwebsianus*, *Lobivia Duursmaiana*, *L. Janseniana*, *L. Kupperiana*, *L. Naeleana*, *L. Wegheiana*, *Melocactus Jansenianus*, *Opuntia (cylindrop)*, *Weingartiana*, *Rebutia aureiflora*, *R. Duursmaiana*, *R. gracilis*, *R. senilis*, *R. Spegarziniana* en *R. Stuemmeriana*.

Verder vond de heer Backeberg verschillende succulenten uit het hooggebergte van Peru, waaronder een zeldzame *Echeveria* en een violet-rood bloeiende *Crassula*-achtige plant.

Dat behalve de succulenten ook andere gewassen werden ver-

zameld, bewijst het winnen der zaden van Quinoa, de z.g. rijst der Inka's, een meldeachtige plant: *Tomate de Perro*, een papaverachtige plant met bedoornde, vurig geel-roode bloemen: Kcanihua, de sago der Inka's, *Quihuicha* een waardevolle medicinale plant der oude Inka's, bij de Quetchua-Indianen nog aldus genoemd.

Wij zien vol verlangen den tijd tegemoet, dat de heer Backeberg deze en vele andere nieuwigheden uitvoerig zal beschrijven en afbeelden.

En velen zullen weer den dag verbeiden, wanneer deze energieke Cactusjager, romantisch-dichterlijke schrijver en aangename verteller ook in ons land dezen winter weer een serie lezingen zal houden, waarbij een film van levende beelden vertoond zal kunnen worden, zoo mooi en zoo vol afwisseling als nog geen enkele Cactusvriend ze ooit gezien heeft.

G. D. D.

CACTUSHAGEN OP SOEMBA.

De dorpen der Soembaneeren zijn door breede Cactushagen omringd. De cactus groeit in groote, dichte struiken. Dikke stammen van enkele meters hoog. Ben wildernis, ondoordringbaar voor mensch en dier, wegens de scherpe doornen.

De toegang tot het dorp loopt door de breede, dichte cactushaag. Het is een smal pad, nog een anderhalve meter breed, dat kronkelend uitloopt op de dorpspoort. Links en rechts de meters hooge cactus, ondoordringbaar voor iedereen.

Toch wemelt 't in zoo'n haag van allerlei dierenleven.

De leguaan of landkrokodil, met zijn soepele, lederachtige huid, vindt er een schuilplaats. Onbeweeglijk ligt hij uren op de loer en als een kip wat onvoorzichtig dichtbij komt, schiet hij naar buiten en verdwijnt met zijn buit in het dichtst van de haag.

De jongens trachten hem wel eens te vangen, maar meestal gelukt dat niet. Het dier is listig en waagt zich alleen buiten de haag als het doodstil is bij en rondom de huizen.

Laat hij zich dan door de stilte verleiden en wil hij trachten van onder een huis een kippetje te pakken, dan wordt hij wel door een hond opgemerkt, die blaffend op hem los rent. Jongeren en ouderen komen toeschieten, door het gekakel der kippen en het geblaf der honden opmerkzaam gemaakt. De terugtocht naar

de cactushaag wordt hem afgesneden en met de scherpe lansen wordt de kippendief afgemaakt.

De jongens zoeken echter anderen buit in de breede cactushaag. Het is daar de geliefkoosde schuilplaats voor allerlei soort slangen. Vooral de groene adder huist er gaarne. In die koele, vochtige, schaduwrijke omgeving vindt zij lekkere kikkers en weet ook wel eens een klein vogeltje te verschalken.

Aan de cactus groeien heldere, roode vruchten, zacht en waterig van vleesch. Het is een geliefkoosd voedsel voor den kleinen colibrie. ¹⁾ Teere kleine vogeltjes, zóó licht, dat een rietstengel van hun gewicht bijna niet doorbuigt. Een schittering van de helderste, felle kleuren. Paars en rood en groen en geel.

Behalve de kikker, is zoo'n vogeltje een lekker hapje voor de adder. Onbeweeglijk ligt het dier, boven op een zijtak van een cactusplant. Door de groene kleur is het bijna niet te onderscheiden van de donkergroene cactusbladeren. Schijnbaar slapend ligt het, maar door de kleine spleetoogjes loert 't of niet een vogeltje komt pikken aan de sappige vruchten. Geduldig weet 't zijn tijd af te wachten, niet tevreden eer het iets heeft buit gemaakt.

Uit „Marapoe”

door D. K. WIELENGA, Kampen 1932.

¹⁾ Hier wordt bedoeld de honigvogel: kolibri's worden in Indië niet aangetroffen. (Red.)